

Περίοδος προ του Σταυρού....!

του π. Αντωνίου Χρήστου*.

Αγαπητοί αναγνώστες, εισήλθαμε για τα καλά στο μήνα Σεπτέμβριο όπου είναι ο μήνας που ο κόσμος γυρνώντας από τις άδειες του Καλοκαιριού, ξεκινούν όλα : Τα Σχολεία, τα Φροντιστήρια, οι δραστηριότητες (σύλλογοι, ωδεία, σχολές κ.α.), τα νέα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα, τα αθλητικά πρωταθλήματα σε όλα τα αθλήματα κ.α. Γενικά υπάρχει η αίσθηση της προσμονής για κάτι καινούριο, ο σχεδιασμός για κάτι νέο, μια νέα πορεία και η αρχή στην ομαλότητα και την καθημερινότητα, έστω και με την απειλή φέτος του Κορονοϊού και ότι αυτό συνεπάγεται.

Για την Εκκλησία, κάπως έτσι είναι τα πράγματα και εδώ, έχουμε την έναρξη και τον προγραμματισμό ποιμαντικών δράσεων και δραστηριοτήτων που είχαν ανασταλεί ή υπολειπώθηκαν το Καλοκαίρι και την απαρχή για κάτι νέο προσαρμοσμένη στην αρχή της Ινδίκτου, του νέου δηλαδή Εκκλησιαστικού έτους, αλλά και στα πράγματα του κόσμου με βάση όλα αυτά που περιγράψαμε στην προηγούμενη παράγραφο. Κυρίως όμως έχει να κάνει με την μεγάλη εορτή της Παγκοσμίου Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου) η οποία όπως έχουμε ξαναπεί τοποθετείται

ακριβώς 40 ημέρες μετά την Εορτή της Μεταμορφώσεως Του Κυρίου (6 Αυγούστου) και χωρίζει τις 2 Κυριακές πριν και μετά την Εορτή, σε προ της Υψώσεως και μετά της Υψώσεως και φυσικά όταν έρθει η Εορτή στα κατά της Εορτής η οποία έχει θέση όπως και τη Μεγάλη Παρασκευή με το Ευαγγέλιο της Σταυρώσεως, την Σταυροπροσκύνηση και την αυστηρή νηστεία χωρίς λάδι (εξαίρεση μόνο αν πέσει Σαββατοκύριακο).

Επειδή βρισκόμαστε χρονολογικά πριν την μεγάλη αυτή Εορτή, που νοηματοδοτεί όχι μόνο την ημέρα που την εορτάζουμε, αλλά όλη την ύπαρξη και στάση των πιστών, είναι ευκαιρία να ανατρέξουμε λίγο στη Παλαιά Διαθήκη να δούμε και να αναφέρουμε τις σημαντικότερες προτυπώσεις του Σταυρού, οι οποίες είναι χαρακτηριστικές και προφητικές για το σημείο αναφοράς του Χριστιανισμού. Θα εκπλαγούμε αλλά και θα προβληματιστούμε για την διαστρέβλωση από την μεριά των Εβραίων και όσων αρνούνται και απορρίπτουν την Παλαιά Διαθήκη, των γεγονότων και πόσο απέχουν από το πνεύμα και την αλήθεια της Αγίας Γραφής. Με την βοήθεια του Θεολόγου Θεόδωρου Ρόκα (ΜΑ Ερμηνευτικής Θεολογίας) και το σχετικό άρθρο του: Το «σημείο» του Σταυρού στην Παλαιά Διαθήκη ας ξεκινήσουμε :

α) Το σημείο του Σταυρού χάραξε ο Μωυσής με τη ράβδο όταν χώρισε τα ύδατα της Ερυθράς θάλασσας, κατόπιν εντολής του Θεού, για να τη διασχίσουν οι καταδιωκόμενοι από τους Αιγυπτίους Ισραηλίτες και να σωθούν και στη συνέχεια τα ένωσε ώστε να επανέλθουν στην αρχική τους θέση (Εξ. 14,1-31). Λόγω αυτού του γεγονότος η υμνολογία της Εκκλησίας κατά την εορτή της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού ψάλλει: «Σταυρόν χάραξας Μωσής επ' εύθείας ράβδω την Ερυθράν διέτεμεν τω Ισραήλ πεζεύζαντι» (Ειρμός α' ωδής κανόνος του Όρθρου και Καταβασία της Εορτής).

β) Οι Ισραηλίτες έχοντας φθάσει στην Ραφιδείν ο Μωυσής χάραξε το σημείο του σταυρού δύο φορές. Την πρώτη όταν χτύπησε με τη ράβδο του το βράχο για να εξέλθει ύδωρ και να ξεδιψάσει ο λαός και τη δεύτερη όταν ύψωσε τα χέρια και τη ράβδο του στον ουρανό για να προσευχηθεί και να ενισχύσει τους Ισραηλίτες που πολεμούσαν εναντίον των Αμαληκίων, (Εξ.17,1-16). Το σημείο του Σταυρού ήταν αυτό που ενίσχυσε τους πολεμιστές του Ισραήλ και τους ενθάρρυνε να νικήσουν κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά (Ρ.Γ. 133-136), ενώ κατά τον Θεοδώρητο Κύρου εκτός

από το σημείο του σταυρού προτυπώθηκε και το σημείο του σταυρωθέντος Κυρίου (P.G. 80,260-261).

γ) Τελευταία αναφορά στον Μωυσή ο οποίος προτύπωσε το ιερό αυτό σημείο όταν οδήγησε τον ισραηλιτικό λαό στην Εδώμ. Εκεί ο λαός έχασε το θάρρος και την πίστη του στο Θεό, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίσουν δηλητηριώδη και θανατηφόρα φίδια τα οποία δάγκωναν τους Ισραηλίτες και πολλοί από αυτούς πέθαναν. Αφού παιδαγωγήθηκαν και μετανόησαν, ο Κύριος διέταξε το Μωυσή να κατασκευάσει ένα χάλκινο φίδι και να το υψώσει σε ένα δοκάρι ώστε όποιος το κοιτάζε να θεραπεύεται αμέσως (Αρ. 21,4-9). Αν και το βιβλικό κείμενο δεν δίνει λεπτομερή περιγραφή για τον τρόπο της υψώσεως του χάλκινου όφεως, ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς δίνει σαφέστατη εικόνα, αναφέρει δηλαδή ότι ο Μωυσής ύψωσε τον όφην σε πλάγια θέση πάνω στο κατακόρυφο δοκάρι ώστε να σχηματιστούν οι κεραίες του σταυρού (P.G. 133-136). Εξάλλου ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός, στη διήγηση του κατά Ιωάννην ευαγγελίου, παρουσιάζεται ότι προλέγει το σταυρικό του θάνατο, τον οποίο ταυτίζει με την ύψωση του χάλκινου όφεως στην έρημο λέγοντας: «καθώς Μωϋσής ύψωσε τον όφιν εν τη ερήμω, ούτως υψωθήναι δει τον υιόν του ανθρώπου» (Ιωαν. 3,14).

δ) Το σημείο του σταυρού έσωσε από τον αφανισμό και τους προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης: Οι τρεις παίδες, Ανανίας, Αζαρίας και Μισαήλ, μαζί με τον προφήτη Δανιήλ, έδρασαν στη Βαβυλώνα κατά την περίοδο της βαβυλωνίου αιχμαλωσίας. Όταν οι τρεις παίδες τοποθετήθηκαν στην κάμινο του πυρός σώθηκαν υψώνοντας χάρη στη θαυμαστή επέμβαση του Θεού (Δαν. 3,23), όπως και ο προφήτης Δανιήλ σώθηκε κατά τον ίδιο τρόπο όταν τοποθετήθηκε στο λάκκο των λεόντων (Δαν. 16-23), κατά τον Άγιο Ανδρέα επίσκοπο Κρήτης σώθηκαν επειδή σχημάτισαν με τα χέρια τους το σημείο του σταυρού, υψώνοντάς τα στον ουρανό (P.G. 97,1040-1041). Την ίδια παράδοση διασώζει και η υμνολογία της Εκκλησίας, η οποία κατά την Κυριακή της Σταυροπροσκυνησεως ψάλλει «χείρας εν τω λάκκω βληθείς των λεόντων ποτέ, ο μέγας εν Προφήταις, σταυροειδώς εκπετάσας, Δανιήλ αβλαβής εκ της τούτων καταβρώσεως σέσωσται» (Η' ωδή κανόνος του όρθρου).

Νομίζουμε ότι οι παραπάνω αναφορές είναι αρκετές για να αντιληφθούμε αλλά και να πεισθούμε πως το σημείο του Σταυρού προτυπώθηκε και προφητεύθηκε στη Παλαιά Διαθήκη, αλλά και πληρώθηκαν όλα στη Σταυρική Θυσία του Κυρίου μας. Ο Κύριος μετέτρεψε το Σταυρό από κατάρα και ατιμωτικό σημείο και τιμωρία, σε σημείο αναφοράς και καύχημα όλων των Ορθοδόξων και φυλακτήριο από κάθε Σατανική έφοδο και μεθοδία του Διαβόλου ο οποίος κυριολεκτικά τον τρέμει και δεν μπορεί ούτε καν να τον αντικρίσει. Απόδειξη ότι στα όνειρα ο Διάβολος μπορεί να μεταμορφωθεί και να εμφανιστεί μέχρι ως Άγγελος Φωτός, ποτέ όμως δεν μπορεί να πάρει το σημείο του Σταυρού.

Ολοκληρώνοντας το άρθρο μας, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι, αλλά κυρίως εμείς οι πιστοί, ότι εκτός από το σημείο του Σταυρού που πρέπει να φέρουμε πάντα πάνω μας αλλά και να τον σχηματίζουμε με τα χέρια μας σωστά, αργά και ευλαβικά, καλούμαστε να υιοθετήσουμε κυρίως το «Σταυρικό ήθος» στη ζωή μας. Δηλαδή να θέλουμε και να επιζητούμε πάντοτε τις δυσκολίες και κακοπάθειες για χάρη Του Χριστού, να γνωρίζουμε ότι ανεβαίνουμε Γογλοθά, γιατί μόνο έτσι έχουμε ελπίδα Αναστάσεως και Σωτηρίας. Ο Κύριος είναι σαφέστατος «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἁράτω τόν σταυρόν αὐτοῦ καί ἀκολουθήτω μοι» (Μάρκ. η' 34). Ας έχουμε όμως θάρρος γιατί Εκείνος σήκωσε τον Σταυρό πριν από εμάς για εμάς και πάντα μας δίνει όσο Σταυρό μπορούμε να σηκώσουμε, ποτέ βαρύτερο, ποτέ χωρίς βοήθεια από Εκείνον! Καλή συσταύρωση αδελφοί μου! Αμήν!

*Ο [π. Αντώνιος Χρήστου](#) είναι Προϊστάμενος Ιερού Ναού Προφήτου Ηλία Κορμπι-Βάρης, της Ι. Μ. Γλυφάδας Ε. Β. Β. & Β. Απόφοιτος Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Αθηνών, Πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Ορθόδοξη Θεολογία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.